

OP VERKENNING 5·6

THEMASCHRIFT (correctiesleutel)

VAN POOL TOT POOL

Lien Pelgrims
Norbert Ranson
Philippe Windelen
Stefaan Casier
Jef Pazmany

 van in

Naam:

Klas: Nr:

In deze les ...

- leer ik dat de globe de enige correcte voorstelling van onze aarde op schaal is.
- stel ik vast dat de aarde enkel kan worden voorgesteld met wereldkaarten die vormen, afstanden en/of oppervlakten verschillend weergeven waardoor we een vertekend beeld van de werkelijkheid krijgen.
- leer ik continenten herkennen op verschillende wereldkaarten.

① Bekijk de afbeelding en vul aan.

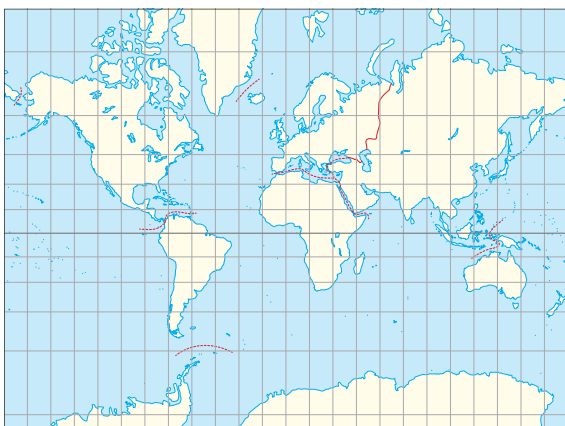

De aarde kan enkel correct worden voorgesteld op een globe.

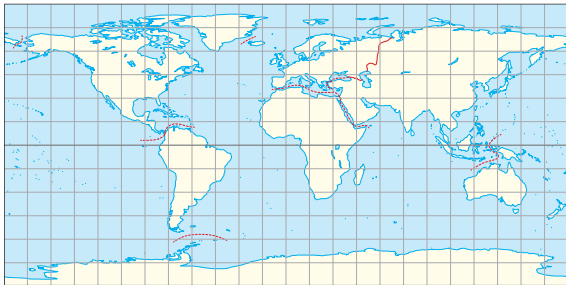
② Bekijk de foto's en vul de tekst aan.

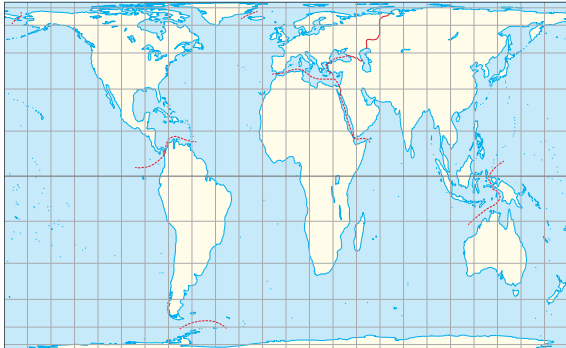
Kaarten van de aarde zijn telkens een schaalmodel. Kaarten op een plat vlak, zoals bijvoorbeeld in de atlas, zijn nooit een correcte weergave van de werkelijkheid. Een bolvormig ruimtefiguur kan niet correct worden voorgesteld als vlakke figuur.

③ Vul aan. Kies uit: **afstanden - oppervlakten - vormen.**

De aarde is enkel correct voorgesteld naar vormen.

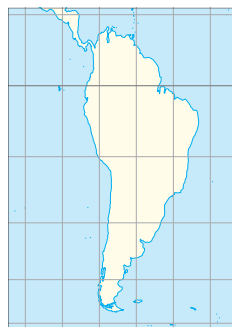
De aarde is enkel correct voorgesteld naar *afstanden*.....

De aarde is enkel correct voorgesteld naar *oppervlakten*.....

4 Bekijk de kaarten en vul aan.

Hieronder zie je het continent *Zuid-Amerika*.....

De *afstand*.....
is correct.

De *oppervlakte*.....
is correct.

De *vorm*.....
is correct.

5 Vul de legende bij de wereldkaart aan. Zet het cijfer op de juiste plaats in de kaart.

Legende

De continenten:

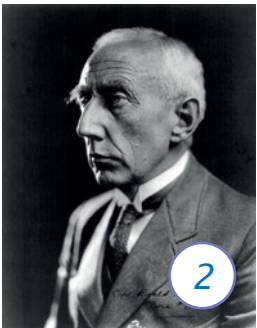
- 1 *Noord-Amerika*.....
- 2 *Zuid-Amerika*.....
- 3 *Europa*.....
- 4 *Afrika*.....
- 5 *Azië*.....
- 6 *Oceanië*.....
- 7 *Antarctica*.....

In deze les ...

- kom ik meer te weten over de race naar de Zuidpool.
- blik ik terug op enkele belangrijke gebeurtenissen op Antarctica.
- vergelijk ik de reisomstandigheden van een poolreiziger nu met 100 jaar geleden.
- verwoord ik de vier belangrijkste afspraken van het Verdrag van Antarctica.

1 Zet de getallen op de juiste plaats.

1 eerste Brit op de Zuidpool – **2** eerste mens op de Zuidpool – **3** een natuurreservaat gewijd aan vrede en wetenschap – **4** overwinteraars binnen de zuidpoolcirkel – **5** een unieke prestatie, meer dan 3 000 km met powerkites – **6** wetenschappers onderzoeken het ijs, het weer, het klimaat

Roald Amundsen

Adrien de Gerlache

Robert Falcon Scott

Dixie Dansercoer

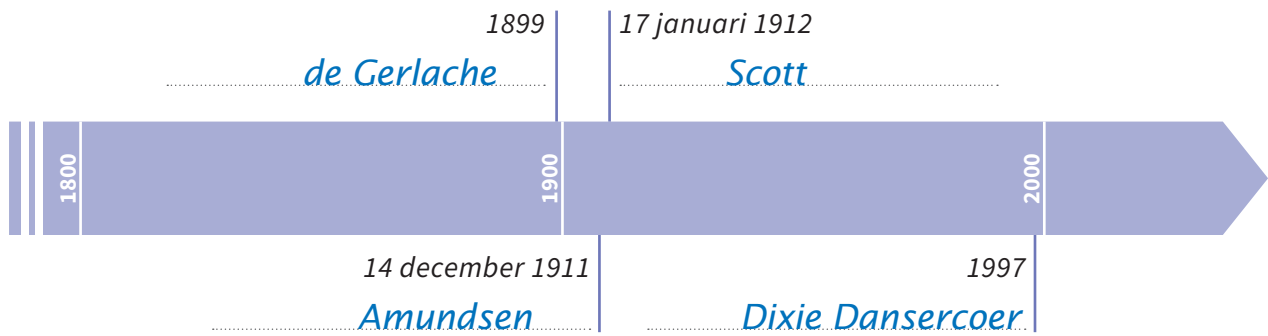

Prinses Elisabethbasis

Het Verdrag van Antarctica

2 Zet de juiste poolreiziger bij elk jaartal. Bespreek de gebeurtenis.

3 Bekijk het materiaal van Robert Falcon Scott en dat van Dixie Dansercoer. Welke verschillen merk je op?

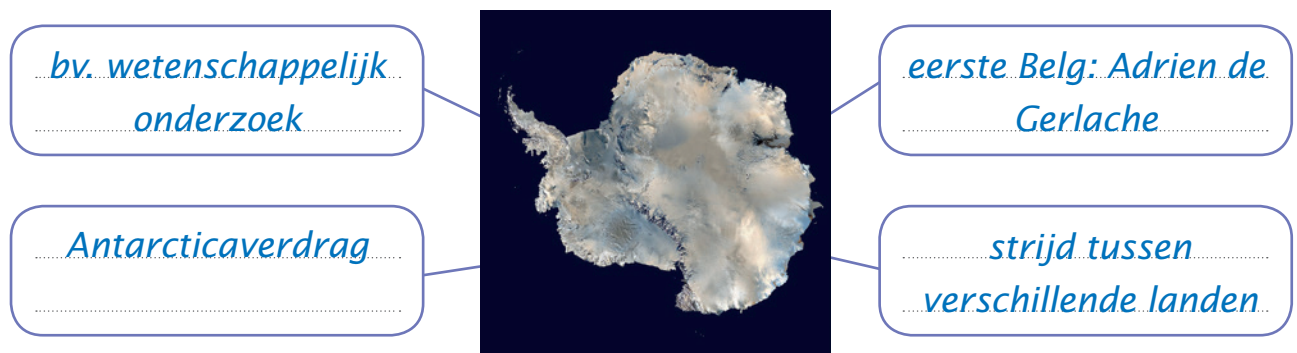

4 Geef vier belangrijke afspraken van het Verdrag van Antarctica.

- *Het grondgebied is van niemand, van geen enkel land.*
- *De planten- en diersoorten moeten voor altijd beschermd blijven.*
- *Er mag geen oorlog gevoerd worden.*
- *Alleen voor onderzoek en toerisme mogen er mensen naar Antarctica.*

5 Vul de woordspin over Antarctica aan.

moeilijke woorden

de powerkite: een grote vlieger die een persoon voorttrekt

In deze les ...

- leer ik verschillende soorten dieren kennen die in de poolgebieden leven.
- kan ik uitleggen hoe pooldieren zijn aangepast aan het aanwezige voedsel.
- kan ik uitleggen hoe pooldieren zijn aangepast aan de koude temperaturen.
- kan ik uitleggen hoe pooldieren zich verdedigen tegen hun vijanden.

1 Ga zelf op verkenning en vul de infokaarten aan. Hoe zijn deze pooldieren aangepast aan:

- a het voedsel dat te vinden is?
 b de ijzige temperaturen waarin ze moeten leven?
 c hun vijanden?

De poolwolf

leeft:

- in het noordpoolgebied
- in het zuidpoolgebied
- op het land
- in de lucht
- in het water

is aangepast aan zijn omgeving:

- a *schutkleur (wit), jagen in groep, kleine roedels → voldoende voedsel; sterke kaken + scherpe tanden → eten volledige prooi*
- b *dikke en langere vacht + haar op onderkant van poten*
- c *bijna geen vijanden → een van de gevaarlijkste roofdieren van het noordpoolgebied*

De ijsbeer

leeft:

- in het noordpoolgebied
- in het zuidpoolgebied
- op het land
- in de lucht
- in het water

is aangepast aan zijn omgeving:

- a *zwemvliezen + scherpe klauwen + water-afstotende vacht; schutkleur (wit)*
- b *huid = zwart → houdt de warmte beter vast; dikke vacht (holle haren) + haar op onderkant poten, speklaag*
- c *op de mens na geen vijanden, want staat bovenaan de voedselketen*

De poolhaas

leeft:

- in het noordpoolgebied
- in het zuidpoolgebied
- op het land
- in de lucht
- in het water

De Noordse stern

leeft:

- in het noordpoolgebied
- in het zuidpoolgebied
- op het land
- in de lucht
- in het water

is aangepast aan zijn omgeving:

- a *sneeuw → wegkrabben met voorpoten*
ijs → wegstampen met achterpoten
- b *dikke vacht + haar op onderkant van*
poten
- c *schutkleur (wit)*

is aangepast aan zijn omgeving:

- a *broedt in noordpoolgebied → weinig voedsel in*
de winter → trekt naar zuidpoolgebied
- b *trekvoegel → profiteert van zomer op*
de beide poolgebieden
- c *geen specifieke aanpassing*

De Antarctische ijsvis

leeft:

- in het noordpoolgebied
- in het zuidpoolgebied

- op het land
- in de lucht
- in het water

is aangepast aan zijn omgeving:

- a *geen specifieke aanpassing*

- b *doet alles langzaam + heeft 'antivries' in*
zijn aderen om ijskristallen af te breken

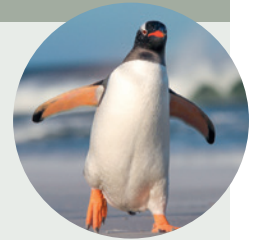
- c *bijna geen vijanden door grootte,*
leeft op de zeebodem

De pinguïn

leeft:

- in het noordpoolgebied
- in het zuidpoolgebied

- op het land
- in de lucht
- in het water

is aangepast aan zijn omgeving:

- a *duiken → vleugels = snelheid,*
achterpoten = stuur
- b *dik verenpak → houdt koude water*
tegen, gedicht door mengsel uit
staartklieren, speklaag
- c *schutkleur: witte buik → van onderaf*
moeilijk zichtbaar, zwarte rug →
verdwijnt tegen donkere zee

Het rendier

leeft:

- in het noordpoolgebied
- in het zuidpoolgebied

- op het land
- in de lucht
- in het water

is aangepast aan zijn omgeving:

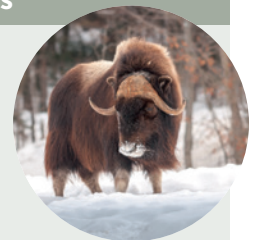
- a *scherpe hoeven → graven in de*
sneeuw naar voedsel
- b *dikke vacht (holle haren), behaarde lippen,*
speciale neus → koude lucht waarnemen
- c *gewei als wapen*

De muskusos

leeft:

- in het noordpoolgebied
- in het zuidpoolgebied

- op het land
- in de lucht
- in het water

is aangepast aan zijn omgeving:

- a *hoeven → graven in de sneeuw*
naar voedsel
- b *lange vacht, verschillende lagen → buitenharen:*
houden sneeuw en water tegen; onderharen: isolatie
- c *vormen gesloten kring met hoorns naar*
buiten, jongen binnenin